

OBSAH

1. ÚVOD	8
2. VZNIK A VÝVOJ EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ	10
2.1 Evropská integrace po druhé světové válce.....	10
2.2 Stadia integrace.....	10
2.2.1 Vznik tří Evropských společenství	10
2.2.2 Metoda integrace.....	11
2.2.3 Vývoj Společenství od společného trhu k vnitřnímu trhu a k Evropské unii	12
2.2.4 Evropská společenství a Evropská unie	12
2.2.5 Další vývoj po vzniku Evropské unie	13
2.2.6 Členská základna Společenství a další rozšíření.....	13
3. ZÁKLADNÍ PILÍŘE EVROPSKÉ UNIE	14
4. CÍLE A VĚCNÁ PŮSOBNOST EVROPSKÉ UNIE	15
5. INSTITUCIONÁLNÍ SYSTÉM	16
5.1 Instituce a orgány Evropských společenství.....	16
5.2 Rozpočet Evropské unie a jeho problémy.....	19
6. PRÁVO EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ	21
6.1 Prameny práva	21
6.1.1 Primární právo	21
6.1.2 Sekundární právo	22
6.2 Informační systémy o právu EU	23
6.3 Soudní výklad práva Evropské unie	24
6.4 Bezprostřední vnitrostátní účinek.....	25
6.5 Rozhodnutí v předběžné otázce	25
6.6 Řízení o žalobě proti členské zemi.....	25
6.7 Řízení o žalobě podané proti instituci Evropských společenství	26
6.8 Sankce	26
6.9 Právní subjektivita Evropských společenství.....	27
6.10 Zásada subsidiarity a proporcionality	28
6.11 Zásada flexibility	29
6.12 Členství	30
6.13 Jazykový režim.....	32
7. SPOLEČNÉ POLITIKY	34
7.1 Společná zemědělská politika.....	34
7.2 Ochrana životního prostředí.....	35
7.3 Společná sociální politika	36
7.4 Regionální politika Společenství.....	36
7.5 Energetická politika	37
7.6 Politika v oblasti výzkumu a vývoje	37
7.7 Politika výchovy a vzdělávání	38
7.7.1 Podpora vzdělávacích a školicích systémů	38
7.7.2 Program Leonardo da Vinci.....	39
7.8 Společná měnová politika a vytvořená měnové unie	39
8. JEDNOTNÝ VNITŘNÍ TRH SPOLEČENSTVÍ	41
8.1 Pojem vnitřního trhu	41
8.2 Evropská společenství jako společný trh	42
8.3 Čtyři svobody	42
8.3.1 Volný pohyb zboží.....	43
8.3.2 Volný pohyb osob	44
8.3.3 Volný pohyb služeb	46

8.3.4 Volný pohyb kapitálu a plateb	46
8.4 Důsledky čtyř svobod pro oblast justice	46
8.5 Metody a prostředky k završení společného trhu	46
8.6 Společná pravidla vnitřního trhu	47
8.6.1 Soutěžní politika	47
8.6.2 Subvenční právo (právo státních podpor)	48
8.6.3 Právo veřejných zakázek	52
8.6.4 Daně	53
8.6.4.1 Účel daní a jejich úpravy	53
8.6.4.2 Harmonizace nepřímých daní	54
8.6.4.3 Harmonizace přímých daní	54
8.6.5 Evropské soukromé právo	54
8.6.5.1 Občanské právo (ochrana spotřebitele)	54
8.6.5.2 Obchodní právo (právo obchodních společností)	55
9. STRUKTURÁLNÍ FONDY A REGIONÁLNÍ POLITIKA EU	57
9.1 Základní principy a cíle regionální a strukturální politiky EU	57
9.2 Územní jednotky pro regionální a strukturální politiku EU (NUTS)	58
9.3 Strukturální fondy Evropské unie	59
9.3.1 Význam strukturálních fondů	59
9.3.2 Charakteristika strukturálních fondů	59
9.3.3 Předvstupní pomoc EU kandidátským zemím	61
9.3.3.1 Předvstupní program SAPARD	62
9.3.3.2 Předvstupní program PHARE	62
9.3.3.3 Předvstupní nástroj ISPA	63
9.3.4 Zásady a postupy tvorby projektů a podávání žádostí o finanční podporu	63
9.4 Evropská regionální politika	65
10. LESNICKÁ STRATEGIE PRO EVROPSKOU UNII	68
10.1 Některé lesnické úkoly stojící před Evropskou unií	68
10.1.1 Všeobecné poznámky	68
10.1.1.1 Lesní zdroje	68
10.1.1.2 Struktura a konkurenceschopnost dřevozpracujícího průmyslu Evropské unie	68
10.1.1.3 Diverzita evropských lesů	69
10.1.1.4 Ohrožení lesů	69
10.1.2 Lesy poskytují životně důležité služby přírodě a společnosti	69
10.1.3 Klíčové úkoly	70
10.2 Společný strategický přístup Společenství a jednotlivých členských států	71
10.2.1 Společné cíle a hlavní principy strategie	71
10.2.2 Jakou roli by měla hrát Evropská unie?	71
10.2.3 Role členských států	72
10.3 Akční rámec Společenství	72
10.3.1 Současná opatření a jejich rozvoj	72
10.3.1.1 Strukturální a doprovodná opatření společné zemědělské politiky	72
10.3.1.2 Program Společenství na ochranu lesů proti znečišťování ovzduší	73
10.3.1.3 Lesní požáry	73
10.3.1.4 Zavedení Evropského lesnického informačního a komunikačního systému	73
10.3.1.5 Vnitřní trh a obchod Evropské unie	74
10.3.1.6 Dřevozpracující průmysl Evropské unie	74
10.3.1.7 Podpora lesnického výzkumu ze strany Společenství	74
10.3.1.8 Spolupráce při rozvoji lesnictví	75
10.3.1.9 Mezinárodní spolupráce na celoevropské a celosvětové úrovni	75
10.3.1.10 Koordinace	76
10.3.2 Lesnická opatření v rámci Agendy 2000	76
10.3.2.1 Podpora členských států v úsilí o trvale udržitelné hospodaření v lesích	76
10.3.2.2 Opatření před vstupem nových zemí	77
10.3.3 Specifické otázky týkající se lesnictví	77
10.3.3.1 Zachování lesní biodiverzity	77

10.3.3.2	Dřevo jako zdroj energie	78
10.3.3.3	Změna klimatu	79
10.3.3.4	Certifikace v lesnictví	79
10.3.4	Závěr k lesnické strategii EU	80
11.	KLÍČOVÁ LESNICKÁ LEGISLATIVA.....	81
11.1	Oblast 1: Lesnická opatření v zemědělství	82
11.2	Oblast 2: Lesnická statistika	82
11.3	Oblast 3: Strukturální opatření v lesním hospodářství	82
11.4	Oblast 4: Ochrana lesů Společenství proti požárům	83
11.5	Oblast 5: Ochrana lesů Společenství proti znečištění ovzduší	84
11.6	Oblast 6: Zpracování a marketing lesních výrobků	84
11.7	Ochranná opatření proti introdukci škodlivých organismů napadajících rostliny nebo rostlinné produkty.....	85
11.8	Oblast 8: Lesní reprodukční materiál.....	85
11.9	Oblast 9: Klasifikace surového dříví.....	86
11.10	Oblast 10: Stálý lesnický výbor.....	87
11.11	Oblast 11: Výbory s lesnickou a dřevařskou tematikou.....	88
11.12	Oblast 12: Lesnická politika Evropské unie.....	89
12.	STRUKTURÁLNÍ FONDY V LESNÍM HOSPODÁŘSTVÍ.....	90
12.1	Strukturální opatření uvedená v nařízení Rady č. 1257/1999.....	90
12.1.1	Rámec podpory	90
12.1.2	Obecné zásady, administrativní a finanční ustanovení	95
12.2	Programy spolufinancované z prostředků EU	96
12.2.1	Program PHARE.....	96
12.2.2	Program SAPARD.....	96
13.	LES, OCHRANA PŘÍRODY A NATURA 2000	98
14.	LES JAKO ZDROJ OBNOVITELNÉ SUROVINY	103
14.1	Dřevo a dřevozpracující průmysl	103
14.2	Dřevo a energie.....	105
14.2.1	Energie a programy Evropské unie.....	105
14.2.2	Energie ze dřeva - přínos globální ekologii	106
14.2.3	Biomasa	107
15.	CERTIFIKACE TRVALE UDRŽITELNÉHO HOSPODAŘENÍ.....	109
15.1	Obecně o certifikaci lesů.....	109
15.2	Český systém certifikace lesů.....	109
15.3	Certifikační systém FSC	111
15.4	Certifikace a dřevozpracující průmysl	113
15.4.1	Certifikace hmoty	113
15.4.2	Environmentální systémy řízení	114
16.	VLASTNÍCI LESA A MEZINÁRODNÍ ORGANIZACE	116
16.1	Vlastnictví lesa v EU	116
16.2	Mezinárodní organizace soukromých a obecních lesů	116
17.	STÁTNÍ SPRÁVA LESŮ A ETIKA VE VEŘEJNÉ SPRÁVĚ.....	119
17.1	Tradiční hodnoty nedostačující	119
17.2	Stavební kameny etické infrastruktury	119
18.	LESNICKÁ A DŘEVAŘSKÁ STATISTIKA.....	121
18.1	Mezinárodní statistika	121
18.2	TBFRA-2000.....	121
18.3	Národní účetnictví a lesnický souhrnný účet.....	122
18.3.1	Lesní zdroje v národním účetnictví.....	122
18.3.2	Souhrnný lesnický účet.....	123

19. ZÁKLADNÍ SVOBODY A LESNÍ HOSPODÁŘSTVÍ.....	124
19.1 Volný pohyb kapitálu - nabývání pozemků.....	124
19.2 Volný pohyb osob.....	124
19.2.1 Volný pohyb osob - svoboda podnikání v právu ES.....	124
19.2.2 Výkon svobodných povolání.....	125
19.3 Svoboda zřizování a svoboda poskytování služeb.....	125
19.4 Volný pohyb zboží.....	126
20. RŮZNÉ SOUVISLOSTI	128
20.1 Kompenzace za škody na lesích ze strany EU	128
20.2 Mezinárodní standardy	128
20.2.1 Mezinárodní účetní standardy.....	128
20.2.2 Mezinárodní oceňovací standardy	129
21. ŠANCE A RIZIKA ČLENSTVÍ ČR V EU.....	130
21.1 Šance a rizika obecně.....	130
21.1.1 Výhody společného trhu (očekávané přínosy integrace).....	130
21.1.2 Kultivace institucionálního rámce jako základní přínos.....	131
21.1.3 Vyšší kvalita ochrany vlastnických práv	132
21.1.4 Větší rovnost podmínek a menší možnost zneužití dominantního postavení účastníky hospodářské soutěže.....	132
21.1.5 Rovnoprávnější postavení zaměstnanců vůči zaměstnavatelům	133
21.1.6 Rovnoprávnější postavení spotřebitele vůči výrobcům a prodejcům	133
21.1.7 Posílení postavení občana proti znečišťovatelům životního prostředí.....	134
21.1.8 Dopady na podnikatelskou sféru podle vybraných oblastí	134
21.1.9 Důsledky vstupu ČR do EU ve vybraných oblastech	136
21.1.10 Pohled HK ČR na integraci české ekonomiky do jednotného trhu EU	140
21.1.11 Hlavní šance a rizika zpracovatelského průmyslu obecně.....	141
21.2 Šance a rizika v lesnicko-dřevařském sektoru	142
21.2.1 Dopady vstupu na lesnický sektor	142
21.2.1.1 Šance a rizika vnitřního trhu EU z pohledu vlastnictví lesa.....	142
21.2.1.2 Energie a dřevo	144
21.2.1.3 Čtyři svobody v lesním hospodářství.....	146
21.2.1.4 Ochrana přírody (dopady realizace programu NATURA 2000).....	148
21.2.1.5 Rozšíření okruhu plátců DPH.....	148
21.2.1.6 Využití strukturálních fondů	149
21.2.1.7 Certifikace	149
21.2.2 Dopady vstupu na dřevařský sektor.....	149
21.2.2.1 Druhovýroba.....	149
21.2.2.2 Průmyslová.....	150
22. KONKURENCESCHOPNOST.....	151
22.1 Konkurenceschopnost obecně.....	151
22.1.1 Výchozí úroveň konkurenceschopnosti.....	151
22.1.2 Konkurenční výhoda.....	152
22.1.3 Podpora konkurenční schopnosti firem	152
22.1.4 Hlavní faktory ovlivňující produktivitu a konkurenční způsobilost zpracovatelského průmyslu	153
22.1.5 Kdo uspěje v EU	153
22.1.5.1 Nový způsob fungování podniků.....	153
22.1.5.2 Změna povahy práce manažerů.....	154
22.1.5.3 Jak začít s přípravou firmy na vstup do Evropské unie?	154
22.1.6 Strategický význam normalizace pro podniky.....	155
22.2 Konkurenceschopnost v lesnickém sektoru.....	157
22.2.1 Způsoby prodeje dřeva v EU	157
22.2.1.1 Způsoby prodeje dřeva	158
22.2.1.2 Společný prodej	160

22.2.2 Sdružování vlastníků lesů	161
22.2.3 Čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů EU.....	162
22.2.4 Celoživotní vzdělávání	163
22.2.5 Zvládnutí cizích jazyků.....	164
22.2.6 Vytváření lesnických sítí	164
22.2.7 Využívání výsledků výzkumu a vývoje.....	165
22.3 Konkurenceschopnost v dřevařském sektoru	165
22.3.1 Dřevozpracující průmysl.....	165
22.3.2 Celulózopapírenský průmysl	166
22.3.3 Výroba nábytku.....	166
22.4 Malé a střední podniky na jednotném trhu EU	167
22.4.1 Vymezení podle kvantitativních znaků.....	167
22.4.2 Vymezení podle kvalitativních znaků.....	168
22.4.3 Situace v ČR	169
22.4.4 Podpora konkurenceschopnosti malých a středních podniků	169
22.4.5 Evropská charta pro malé podniky	169
22.4.6 Programy EU pro malé a střední podniky.....	170
23. PŘÍPRAVA NA VSTUP DO EVROPSKÉ UNIE	172
23.1 Historie obecně.....	172
23.2 Proces sbližování českého práva s právem Evropských společenství.....	172
23.2.1 Harmonizační proces	172
23.2.2 Koordinace procesu sbližování	173
23.2.3 Informační systém pro aproximaci práva (ISAP).....	173
23.3 Přechodná období a vstup ČR do Unie	174
23.4 Pravidelná zpráva Evropské komise o České republice.....	175
23.5 Reálná konvergence.....	176
23.6 Bruselský úředník.....	177
24. POUŽITÁ LITERATURA A DOKUMENTY.....	179

Přílohy

Příloha č. 1: Internetové adresy některých zdrojů informací o EU a integrační problematice	182
Příloha č. 2: Národní lesnický program (stručná informace).....	186